
Protokoll

Regionstyrelsens arbetsutskott

8 februari 2023

Regionstyrelsens arbetsutskotts protokoll

Plats och tid	Dagö, Rådhuset Visborg, 8 februari 2023, klockan 09.00–15.00
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande, ej § 44 Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande, § 33-41, § 50, ordförande § 44 Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande Filip Reinhag (S), ej § 44 Aino Friberg Hansson (S), tjug ersättare Eva Ahlin (C), tjug ersättare Saga Carlgren (V)
Ersättare	Jennifer Medin (MP)
Övriga	Torsten Flemming, tf regiondirektör, RSF Peter Lindvall, regiondirektör, RSF, § 33-41 Marie Engström, stadssekreterare, RSF Malin Östre, stadssekreterare, RSF Nanna Sörling, enhetschef, RSF, § 34-35 Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF, § 36 Mikael Wollbo, redovisningschef, RSF, § 36 Anna Derwinger Hallberg, bitr. förvaltningschef, RSF, § 37, 39, 41 Lise Langseth, samhällbyggnadsdirektör, SBF, § 38, 40 Lars-Göran Uddholm, räddningschef, SBF, § 38, 40 Lena Larsen, ekonomichef, SBF, § 38,40 Helena Andersson, ekostrateg, RSF, § 44 Anders Lindholm, planeringsstrateg, RSF, deltar digitalt via Zoom § 43, 44
Datum för justering	2023-02-14
Paragrafer	§ 33–50
Underskrifter	Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför signaturer. Sekreterare Marie Engström Ordförande Meit Fohlin Ordförande § 44 Andreas Unger Justerare Saga Carlgren

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdag	2023-02-08
Protokollet anslås	2023-02-15
Anslaget tas ned	2023-03-09
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS AU § 33	Hållbar mobilitet på landsbygden	5
RS AU § 34	Upphandlingsplan 2023	6
RS AU § 35	Resultat program sänkta inköpskostnader 2021-2022	7
RS AU § 36	Bokslutskommuniké	9
RS AU § 37	Verksamhetsberättelse 2022 - Regionstyrelseförvaltningen	10
RS AU § 38	Verksamhetsberättelse 2022 - Räddningstjänsten	12
RS AU § 39	Kompletteringsbudget 2023 - Regionstyrelseförvaltningen	14
RS AU § 40	Kompletteringsbudget 2023 - Räddningstjänsten	16
RS AU § 41	Information - Regionstyrelseförvaltningen	17
RS AU § 42	Taxa för sotning och brandskyddskontroll	18
RS AU § 43	Region Gotlands synpunkter på Åtgärdsvalsstudie trafiksäkerhetsbrister Klinte bergtäkt väg 140, 141 och 562, Klintehamn	20
RS AU § 44	Yttrande inför ansökan om spänningshöjning av befintlig områdeskoncession	24
RS AU § 45	Översyn av mandattider och antal ledamöter i reglementena - redovisning av uppdrag	26
RS AU § 46	Medborgarförslag. Byta ut benämningen ”tjänsteman” till det könsneutrala tjänsteperson	27
RS AU § 47	Medborgarförslag - Utbyggnad av cykelväg från Klintehamn till Eksta/Fröjel	28
RS AU § 48	Medborgarförslag. Översyn av tillgängligheten för rullstolsburna i Visby	30
RS AU § 49	Information - Status färjetrafik	32
RS AU § 50	Regiondirektörens information	33

RS AU § 33 **Hållbar mobilitet på landsbygden**

Sammanfattning

Ärendet kommer att föredras på regionstyrelsens sammanträde 22 februari 2023.

RS AU § 34 Upphandlingsplan 2023

Ärendenummer: RS 2023/166

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen om upphandlingsplan 2023 inför publicering av upphandlingsplan på gotland.se och Region Gotlands intranät den 9 februari 2023 tas emot.

Sammanfattning

2023 kommer Region Gotland för andra året i rad att publicera sin upphandlingsplan för innevarande år på gotland.se samt på Region Gotlands intranät. Detta för att ge företag, som är intresserade av att sälja varor och tjänster till Region Gotland, möjlighet till bättre framförhållning att delta i upphandlingarna.

Region Gotland vill bistå näringslivet med information som kan öka framförhållning och skapa möjligheter till att få fler anbud i upphandlingarna. Detta som underlag till ökad konkurrens och goda affärer. Upphandlingsplanen kommer även att publiceras på Region Gotlands intranätsida för inköp för att ge samma information till interna intressenter.

Upphandlingsplanen 2023 är en vidareutveckling av den plan som gjordes för 2022. Metodiken och innehållet har utvecklats under året.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att upphandlingsplanen på ett positivt sätt bidrar till effekter och resultat som utvecklar Region Gotlands inköpsarbete. Upphandlingsplanen bidrar till de strategiska inköpsmålen:

1. Helhetsorientering och hållbarhet.
2. Långsiktighet.
3. Lätt att handla rätt.
4. Effektivitet, kvalitet och regelmässighet.

Förvaltningen avser att publicera upphandlingsplanen på gotland.se och Region Gotlands intranät den 9 februari 2023.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Nanna Sörling, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-04

RS AU § 35 Resultat program sänkta inköpskostnader 2021-2022

Ärendenummer: RS 2019/963

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen om strategiskt inköpsarbete inom program sänkta inköpskostnader 2021 - 2022 tas emot och fortsatt utveckling av inköpsarbetet inom programmet bifalls.
- Information om antal genomförda upphandlingar etc. 2022 tas emot.

Sammanfattning

Rapportering strategiskt inköpsarbete inom program sänkta inköpskostnader 2021 och 2022. Program sänkta inköpskostnader genomförs efter regionfullmäktiges beslut 210329 § 34 om att godkänna slutrapporten från projekt sänkta inköpskostnader. Regionstyrelsen fick med beslutet i uppdrag att fortsatt utveckla inköpsarbetet och samordna arbetet tillsammans med nämnder och styrelser.

I rapporten beskrivs arbetet 2021 – 2022 utifrån upphandlingsstödsenhetens perspektiv. Arbetet görs i nära dialog och samverkan med många berörda internt på Region Gotland samt även med externa parter. Samarbete är en förutsättning och en framgångsfaktor för att genomföra utvecklingen av inköp för Region Gotland.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att program för sänkta inköpskostnader pågår med progress och enligt den planering som gjorts. Det ska noteras att vissa aktiviteter blivit mer omfattande än vad som kunnat förutses och därmed har andra aktiviteter behövt prioriteras ned. Även linjearbetet påverkar utvecklingsarbetet.

Programmet bidrar till effekter och resultat som utvecklar Region Gotlands inköpsarbete. Programmet har god potential att sänka inköpskostnader, öka avtalstrohet och enhetlighet vid inköp. Vidare att bidra till de strategiska inköpsmålen:

1. Helhetsorientering och hållbarhet.
2. Långsiktighet.
3. Lätt att handla rätt.
4. Effektivitet, kvalitet och regelmässighet.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Nanna Sörling, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-26

RS AU § 36 Bokslutskommuniké

Ärendenummer: RS 2022/1574

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Informationen godkänns.

Sammanfattning

Årets resultat 2022 uppgår till 237 mnkr, återigen ett historiskt högt resultat. Den huvudsakliga förklaringen till det goda resultatet är att skatteintäkter, inkomstutjämnning och riktade statsbidrag ökat mer än förväntat. På kostnadssidan har löner och sociala avgifter haft en måttlig ökning på 2,1 %. Däremot var kostnadsutvecklingen hög för hyrpersonal, köp av verksamhet, konsulter, förbrukningsmaterial, lokaler, transporter samt energi och bränslen. Nedgångarna på världens börser medförde realiserade och orealiserade förluster på pensionsmedelsplaceringarna och bidrog till att finansnettot blev - 82 mnkr. Nämnderna har en positiv budgetavvikelse på 87 mnkr. Det beror bland annat på stora riktade statsbidrag inom vård och omsorg för hantering av pandemin men även på statliga satsningar. Nämnderna har också fått tilläggsbudget på 119 mnkr. En del av tilläggsanslagen, 53 mnkr, har använts för tillfälliga stödåtgärder till kultur, fritid och näringsliv. Årets resultat efter balanskravsjusteringar slutar på 285 mnkr efter att reavinster från försäljning av anläggningstillgångar samt orealiserade vinster och förluster från värdepapper beaktats.

De finansiella målen uppnås helt eller i hög grad. Det rekordhöga resultatet har bidragit till att bibehålla en god ekonomisk ställning. Investeringarna har kunnat finansieras helt med egna medel. Avsättning enligt plan till pensionsmedelsförvaltningen har gjorts. Likviditeten är mycket god och underlättar finansieringen av investeringar framåt. Efter tre goda år kommer de kommande två åren att bli ekonomiskt ansträngande. Den höga inflationen gör att kostnaderna kommer att öka mycket mer än intäkterna. För att klara en ekonomi i balans kommer olika åtgärder att behöva vidtas.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Mikael Wollbo, redovisningschef och Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bokslutskommuniké 2022

RS AU § 37 Verksamhetsberättelse 2022 - Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2023/12

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- 2022 års verksamhetsberättelse inklusive särskilda skrivelser godkänns med föreslagna justeringar.

Sammanfattning

Rysslands invasion av Ukraina (den 24 februari) innebär ett fruktansvärt lidande för det ukrainska folket. Effekter av kriget ses även för oss i Europa och resten av världen med problem kring bland annat energiförsörjning, försörjningsberedskap, leveranser och hög inflation. Förvaltningen har utifrån detta hanterat ökade kostnader, leveransproblem av varor och tjänster, beredskapsfrågor med kontinuitetsplanering, olika stöd till kultur- och näringsliv, ökade kommunikationsinsatser och aktivering av den centrala krisledningsstaben. Därtill bör framhållas utmaningarna kring kompetensförsörjning liksom hög arbetsbelastning inom flera av förvaltningens verksamheter. Vidare har kraftigt höjda priser på färjekommunikationer krävt Region Gotlands uppmärksamhet. I övrigt har förvaltningen arbetat enligt verksamhetsplan 2022.

Årets resultat uppgår till +10,0 mnkr. Året har präglats av stora kostnadsökningar kopplade till kriget i Ukraina och efterdyningar av pandemin. I förvaltningens verksamhet märks detta tydligt inom fram för allt måltids- och IT-verksamheten, där varupriserna kraftigt ökat. Under året har förvaltningens budget förstärkts med 50,5 mnkr för att hantera 3 olika stödpaket. Förvaltningen har även erhållit extra tillfälligt statsbidrag för sjuklöneersättning Corona med 1 mnkr. Det positiva resultatet förklaras främst av överskott i centrala anslag avseende bidrag, fackliga företrädare, samt förseningar i investeringar som medfört överskott inom kapital- och hyresbudgeten. Positiv avvikelse redovisas även vad gäller anslaget för förstudier exploateringsprojekt. Visst överskott kan även kopplas till personalrelaterade orsaker. Värt att nämna är även ett intäktstapp för taxor och avgifter till följd av förseningar i Hemsebadets renovering. I början av året tog pandemin på nytt fart, vilket inneburit en högre sjukfrånvaro jämfört med samma period föregående år. Kompetensförsörjning och hög arbetsbelastning är fortsatta utmaningar. Region Gotland vill erbjuda flexibla arbetsplatser och ett mera flexibelt arbetssätt, med anledning av detta har riskbedömningar och dialoger kring i Framtidens arbetsplats genomförts i verksamheterna.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Derwinger Hallberg, biträdande förvaltningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet föreslår att regionstyrelseförvaltningen gör justeringar i Verksamhetsberättelsen utifrån de synpunkter som arbetsutskottet lämnat.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls med föreslagna justeringar.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2022 regionstyrelseförvaltningen 2023-02-22

RS AU § 38 Verksamhetsberättelse 2022 - Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2023/13

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Verksamhetsberättelse 2022 godkänns.
- Information om Internationellt arbete 2022 godkänns.
- Överföring av ekonomiskt resultat 2022 godkänns.

Sammanfattning

Verksamheten driver aktiviteter inriktade mot de uppsatta målen i verksamhetsplanen för 2022 inom skydd mot olyckor och skadeavhjälpande verksamhet för att minimera konsekvenser av inträffade olyckor. I grunduppdraget ingår även att utföra tillsyn enligt LSO (lagen om skydd mot olyckor) och LBE (lagen om brandfarliga och explosiva varor). Exempel på "Måluppfyllelse samhällsperspektivet" är arbetet med temat "säkerhet i hemmet" under 2022. Anställda inom räddningstjänsten har informerat invånare om vilka risker som finns i hemmet och hur dessa risker kan hanteras eller elimineras.

Räddningstjänsten har under 2022 inte klarat att utföra planerad tillsyn enligt tillsynsplanen. Under första halvåret var orsaken covid-19 och risken för smittspridning. Under hösten planerades det för komma ikapp med de mest prioriterade tillsynerna, men på grund av sjukfrånvaro klarades det inte fullt ut.

Räddningstjänsten har haft flera resurskrävande händelser under året. Större markbränder i Tjugmyr och Vänge. Brand ombord på färjan Stena Scandica och en större insats i ett lager på Cementa.

Under året har det genomförts en rekryteringskampanj med temat "bli en av oss" främst riktad mot RiB-personal (räddningstjänstpersonal i beredskap) där ett av målen har varit att anställa tillräckligt med personal till stationen i Slite, för att på sikt kunna återgå till bemanning med RiB-personal fullt ut.

Utvecklingen i vår omvärld och kriget i Ukraina har inneburit ett helt nytt fokus på civilt försvar och skydd av civilbefolkning. För räddningstjänsten kommer det innebära att arbetsuppgifter som avslutades under 1990-talet nu ska återupptas. Planeringen för detta har påbörjats under 2022.

Lise Langseth är ny samhällsbyggnadsdirektör sedan den 1 april. Lars-Göran Uddholm har rekryterats som interim räddningschef under ett år. Carl-Magnus Jonsson är ny HR-chef på heltid sedan den 15 september.

2022 års resultat visar ett underskott med 8 964 tkr vilket är en försämring mot prognosen i delår 2 med 1 148 tkr.

Den enskilt största delen av underskottet är att personalkostnaderna är 4 103 tkr högre än budgeterat. Det beror på att heltidspersonal bemannar Slite brandstation, samt att Fårösunds räddningspersonal åker på larm i Slite då det inte finns tillräckligt med RiB-anställd personal på Slite brandstation, samt ett flertal resurskrävande händelser. Dessutom är kostnader för drivmedel, hälsoundersökningar och utbildningar högre än budget. Vidare är intäkterna 1 002 tkr lägre än budget och det är framför allt intäkter från automatlarm, hjälp till ambulans samt hyra och arrenden som är lägre än budget och förra årets utfall.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lars-Göran Uddholm, räddningschef, Lena Larsen, ekonomichef och Lise Langseth, samhällsbyggnadsdirektör, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på samhällsbyggnadsförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Verksamhetsberättelse 2022 Räddningstjänsten 2023-02-24

Internationell strategi

Överföring av ekonomiskt resultat 2022

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-31

RS AU § 39 Kompletteringsbudget 2023 - Regionstyrelseförvaltningen

Ärendenummer: RS 2023/14

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner kompletteringsbudget 2023 för regionstyrelseförvaltningen för vidare hantering tillsammans med övriga nämnders begäran om kompletteringsbudget 2023 med föreslagna justeringar.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen begär 30 585 tkr i kompletteringsbudget 2023. De medel som begärs utgår från kvarvarande investeringsanslag i budget 2022. Tillsammans med beviljad investeringsbudget för 2023 (46 000 tkr) uppgår det totala investeringsutrymmet 2023, efter eventuell beviljad kompletteringsbudget, till 76 585 tkr. Fördelat enligt följande:

Investeringstyp	Beslutad budget 2023 (tkr)	Förslag till kompletterings- budget (tkr)	Förslag till total budget 2023 (tkr)
Pott	5 000	0	5 000
Landsbygds- utveckling	2 000	2 000	4 000
IT-investeringar pott	17 000	0	17 000
IT-investeringar övr	0	16 085	16 085
Badhus	12 000	0	12 000
Övriga investeringar		2 500	2 500
Lokalinvesteringar kök	10 000	10 000	20 000
Summa investeringar	46 000	30 585	76 585
Exploatering	0	0	0
Totalt	46 000	30 585	76 585

Exploateringsbudgeten redovisa från och med 2023 av samhällsbyggnadsförvaltningen. Kvarvarande exploateringsmedel har hanterats i samband med framtagande av exploateringsbudget 2023.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Derwinger Hallberg, biträdande förvaltningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet begär redaktionella rättningar i kompletteringsbudgeten inför regionstyrelsen. IT-investeringar pott, Förslag till total budget 2023 (tkr) justeras från 17 458 till korrekt siffra 17 000.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls med föreslagen justering.

Beslutsunderlag

Kompletteringsbudget
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-02

RS AU § 40 Kompletteringsbudget 2023 - Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2023/15

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen godkänner kompletteringsbudget 2023 för räddningstjänsten för vidare hantering tillsammans med övriga nämnders begäran om kompletteringsbudget 2023.

Sammanfattning

Kompletteringsbudgeten består av de kvarstående medel som ej nyttjas under 2023. Det äskas medel för totalt 5 226 tkr som flyttas till investeringsbudgeten för 2023 och därmed läggs det beloppet till den redan beslutade investeringsramen på 8 000 tkr.

Investeringar som har köptes in under året är framför allt brand och räddningsutrustning såsom klätter-, kommunikations- och rökskyddsutrustning. Under december månad beviljades ett tilläggsanslag för inköp av en ny släckbil. Ramavtalet för inköp av släckbil Bas 4 löpte ut den 15 december. Detta var den sista av fyra bilar i samma slag. Den levereras dock under 2023-2024. Avropet på avtalet medförde ett lägre inköpspris med cirka 1,5 mnkr. Investeringsposten för Klintehamns brandstation behöver flyttas fram till 2023 då ombyggnaden inte startat upp. Beviljade medel för lokalanpassning blev överflyttade till teknikförvaltningen. Medlen avsåg ombyggnationen av Visby brandstation med syfte att minska medarbetarnas exponering för skadliga ämnen efter insats.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lars-Göran Uddholm, räddningschef, Lena Larsen, ekonomichef och Lise Langseth, samhällsbyggnadsdirektör, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på samhällsbyggnadsförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Kompletteringsbudget
Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-30

RS AU § 41 Information - Regionstyrelseförvaltningen

Arbetsutskottets beslut

- Informationen godkänns.
-

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Derwinger Hallberg, biträdande förvaltningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet informeras om regionstyrelsens årshjul för år 2023 och vilka ämnesområden som föreslås prioriteras.

RS AU § 42 Taxa för sotning och brandskyddskontroll

Ärendenummer: RS 2023/41

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Räddningstjänsten har tagit fram förslag på ändring av taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Detta för att kunna implementera nya arbetsmetoder vid sotning som bedöms vara mer säkra och ge en renare arbetsmiljö för sotaren samt minskade miljöpåverkande utsläpp. Taxa för brandskyddskontroller är endast uppräknad med sotningsindex då arbetsmetoderna är den samma som tidigare. Det finns även ett behov av att förenkla uppbyggnaden av taxan för att göra det lättare för fastighetsägaren att utläsa kostnaderna.

Bedömning

Räddningstjänsten har tagit fram förslag på en ändring av taxa för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll. Detta för att kunna implementera nya arbetsmetoder vid sotning som bedöms vara mer säkra och ge en renare arbetsmiljö för sotaren och miljön.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att beslutet inte får några konsekvenser.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att beslutet får ekonomiska konsekvenser för den enskilde eftersom taxa höjs, dock inga konsekvenser för Region Gotland.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att beslutet inte får några konsekvenser för barn- och genusperspektivet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att beslutet inte får några konsekvenser.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att beslutet inte får några konsekvenser.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att ny taxa inte ger några konsekvenser.

Ärendets behandling under mötet

Arbetsutskottet begär att ärendet kompletteras med utförligare information om varför taxan ska beslutas redan nu och hur upphandlingen hanteras. Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Taxa för sotning och brandskyddskontroll (giltig from 1 april 2024)

Sotningstaxa 2022- rev 20220401

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-20

RS AU § 43 **Region Gotlands synpunkter på Åtgärdsvalsstudie trafiksäkerhetsbrister Klinte bergtäkt väg 140, 141 och 562, Klintehamn**

Ärendenummer: RS 2019/568

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Sammanfattning

Ett förslag till åtgärdsvalsstudie för väg 140, 141 och 562 i Klintehamn har tagits fram av Trafikverket i samverkan med Region Gotland och SMA Mineral. Region Gotland har getts möjlighet att lämna synpunkter innan studien fastställs och publiceras. De synpunkter som Region Gotland lämnar i sitt yttrande kommer att redovisas i sin helhet i studien.

Bakgrund

Mark- och miljödomstolen fattade 2019 beslut om genomförande av en åtgärdsvalsstudie för att förbättra trafiksäkerheten i samband med utökad tåktillstånd för SMA Mineral AB. Domstolen beslutade som ett villkor i domen att SMA Mineral AB skulle delta i åtgärdsvalsstudien, som skulle ledas av Trafikverket med syfte att bedöma vilka trafiksäkerhetshöjande åtgärder som skulle behövas för att svara mot identifierade behov och brister. Bolaget skulle, med anledning av trafiksäkerhetshöjande åtgärder på transportvägar som beslutats av Trafikverket, bidra till kostnader för genomförande av sådana åtgärder med högst 110 miljoner kronor. Detta var förutsättningarna som gällde när arbetet med åtgärdsvalsstudien inleddes våren 2021.

Domen från 2019 upphävdes emellertid av mark- och miljööverdomstolen i januari 2022 och därmed föll även villkor och uppdrag gällande genomförande av en åtgärdsvalsstudie. Det resultat som studien nu levererar kan därför inte matchas mot ett uppdrag eller behov. Även om det redan idag finns brister i vägnätet så bedömer Trafikverket att utformningen är acceptabel utifrån nuvarande tåktillstånd och trafiksituation. I nuläget är det inte känt huruvida SMA Mineral har för avsikt att inkomma med en ny tillståndsansökan för utökad tåktverksamhet samt omfattningen eller utformningen av en sådan verksamhet.

Åtgärdsförslag

I arbetet med åtgärdsvalsstudien har ett stort antal åtgärdsförslag studerats, diskuterats och övervägts. Det har resulterat i en rapport med ett 15-tal åtgärdsförslag av olika karaktär och med olika effektivitet för att lösa identifierade brister.

1. Sikt och vägmärken längs prioriterad sträcka
2. Vägvisningsplan för oskyddade trafikanter i Klintehamn
3. Informationskampanj om vikten att ha på sig reflexer
4. Information om full last och aktuella körtider
5. Informationskampanj om vikten att hålla hastigheter
6. Halverad trafik under turistsäsong
7. Samordning av tåktverksamhetens tunga transporter
8. Røjning av sidoområden vid tåktverksamhetens södra in- och utfart
9. Breddning av vägbana
10. Gång- och cykelväg
11. Trafikö och påbudsmärke på Donnersgatan
12. Gång-, cykel- och mopedpassage korsning Barlastvägen
13. Ny belysning i fyrvägs korsning mellan väg 141, enskild väg Valle och väg 562
14. Terrängutjämning In- och utfart Lilla Snögrinde kalkbrott (södra kalkbrottet)
15. Endast nyttja den södra tåktutfarten för tung trafik

Åtgärdsvalsstudien har resulterat i slutsatsen att det vid ett utökat tåktillstånd krävs antingen breddning av väg eller byggande av en gång- och cykelväg för att uppnå acceptabel trafiksäkerhet. Det innebär att dessa båda åtgärder (en av dem eller de båda i kombination) bör ges första prioritet för genomförande inför en situation med en utökad tåkttrafik. Övriga åtgärder som studien pekar ut kan ses som komplement, vilka i olika grad kan bidra till att förbättra utfallet. Vad gäller åtgärd 2–5, där Region Gotland i rapporten pekas ut som ansvarig för genomförande och finansiering, föreslår regionstyrelseförvaltningen att regionen inte ställer sig bakom rapportens rekommendation om genomförande, enligt följande.

Åtgärd 2 – Vägvisningsplan för oskyddade trafikanter i Klintehamn

Region Gotland följer gällande praxis för vägvisning och anser att effekten av föreslagen åtgärd är tveksam. Oskyddade trafikanter väljer sannolikt redan idag att undvika väg 140 i de fall det är möjligt.

Åtgärd 3 – Informationskampanj om vikten att ha på sig reflexer respektive

Åtgärd 5 - Informationskampanj om vikten att hålla hastigheter

Effekterna av dessa kampanjer är tveksamma och inte utredda i studien. Det är också otydligt hur ett genomförande skulle ske samt hur och till vem informationen som kampanjen omfattar skulle spridas. En eventuell kampanj av dylik art skulle dessutom inte kunna genomföras enbart på en begränsad vägsträcka i Klintehamn, utan det skulle i så fall behöva omfatta Gotland i sin helhet. För att nå långsiktig effekt slår studien fast att kampanjerna behöver upprepas regelbundet, vilket skulle innebära ett långsiktigt åtagande och kostnadsansvar.

Åtgärd 4 – Information om full last och aktuella körtider

Region Gotland ifrågasätter det rimliga i att regionen ska ansvara för att bedriva informationskampanjer till privata åkerier på ön. Det finns också flera oklarheter kring hur dessa kampanjer skulle genomföras samt hur och till vem informationen som kampanjen omfattar skulle delas/spridas.

De föreslagna åtgärderna har olika genomförandetid, där enkla och mindre effektiva åtgärder kan genomföras relativt snabbt, medan större komplexa åtgärder såsom breddning av väg och gång- och cykelbana, ställer krav på noggrann planering och tillgång till stora investeringsmedel och därför har en betydligt längre genomförandehorisont.

Parternas inställning

Trafikverket, Region Gotland och SMA Mineral AB har inte kunnat enas bakom rapportens slutsatser. Respektive aktör kommer därför i en egen inlaga i rapporten få beskriva sin syn. Förslaget till yttrande är det som, om det beslutas, kommer vara Region Gotlands inlaga i rapporten.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen instämmer i studiens slutsats att det vid ett utökat täktillstånd krävs antingen breddning av väg eller tillskapande av en gång- och cykelväg för att uppnå acceptabel trafiksäkerhet. När det gäller ansvaret för genomförande av dessa två åtgärder förutsätts att ansvaret för såväl finansiering som utförande, ska bäras av Trafikverket eller verksamhetsutövaren. Region Gotland bör vara tydlig med att det inte kan bli aktuellt att nyttja länsplanens investeringsmedel till detta ändamål.

Regionstyrelseförvaltningen ifrågasätter vissa av de åtgärdsförslag som rapporten innehåller, det gäller främst de förslag som kan betecknas som informationsåtgärder (nr 2-5). Det finns flera oklarheter när det gäller dessa åtgärder, bland annat har de en tveksam effekt, det är otydligt hur ett genomförande skulle gå till och det är också oklart vem som är mottagare. Yttrandet tydliggör att Region Gotland inte ställer sig bakom dessa åtgärdsförslag.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anders Lindholm, planeringsstrateg, regionstyrelseförvaltningen genom digital medverkan.

Arbetsutskottet föreslår att regionstyrelseförvaltningen gör justering i yttrandet utifrån de synpunkter som arbetsutskottet lämnat. Ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Yttrande Region Gotland, 2023-01-26

Åtgärdsvalsstudien, preliminär version 2022-12-22

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-26

RS AU § 44 Yttrande inför ansökan om spänningshöjning av befintlig områdeskoncession

Ärendenummer: RS 2023/261

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Regionstyrelsen beslutar att lämna föreslaget yttrande till Gotlands Elnät AB.

Jäv

På grund av jäv deltar Meit Fohlin (S) och Filip Reinhag (S) inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Region Gotland har getts möjlighet att lämna yttrande inför att Gotlands Elnät AB, (fortsättningsvis benämnt med koncernförkortningen GEAB), hos Energimarknadsinspektionen ansöker om spänningshöjning för befintlig områdeskoncession för elnätet på Gotland till 145 kV (konstruktionsspänning).

Åtgärden behövs. Dels förväntas elanvändningen på Gotland öka från dagens cirka 1000 GWh per år till omkring 2500 GWh per år inom 15-20 år. Dels förväntas installerad kapacitet för att producera el på Gotland öka och därmed ökar också kapacitetsbehovet i elnätet.

Inom GEAB:s områdeskoncession finns andra aktörer som har linjekoncession för kortare linjestreckningar, men enligt GEAB:s bedömning påverkas dessa inte av att GEAB beviljas en spänningshöjning för sin områdeskoncession.

Enligt Ellagens 2 kapitel 1 § får en starkströmsledning inte byggas eller användas utan att det finns tillstånd, nätkoncession. En sådan kan beviljas antingen som separat linjekoncession eller för ett helt område som områdeskoncession.

Gränsen för GEAB:s områdeskoncession sammanfaller i stort sett med yttre strandlinjer på Gotland.

Handläggning av ärenden om nätkoncession görs enligt 2 kap. ellagen (1997:857) och regleras särskilt i Förordning om nätkoncession, SFS 2021:808.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att en höjning av elnätets kapacitet är ett stort behov på Gotland och att sannolikt är fortsatt områdeskoncession den smidigaste lösningen för Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Helena Andersson, ekostrateg, regionstyrelseförvaltningen.

På grund av jäv deltar Meit Fohlin (S) och Filip Reinhag (S) inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Informationshandling inför ansökan om spänningshöjning av befintlig områdeskoncession 2023-01-31

Yttrande daterat 2023-02-22

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-02-03

RS AU § 45 Översyn av mandattider och antal ledamöter i reglementena - redovisning av uppdrag

Ärendenummer: RS 2022/1485

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Redovisningen av uppdraget läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Av 6 kap. 5 § kommunallagen framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort sådana uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem med stöd av 5 kap. 2 och 4 §§. Regionfullmäktige uppdrog den 12 december 2022, § 238 åt regionstyrelsen att inarbeta en ny reglering om mandattid, antal ledamöter och ersättare samt presidium på lämpligt sätt i respektive reglemente.

Regionstyrelsen får redovisa att den genom dess förvaltning inarbetat beslutad ändring i reglemente allmänna bestämmelser - regionstyrelsen och övriga nämnder (1 kap. 6 §), regionstyrelsens reglemente (22 §), barn- och utbildningsnämndens reglemente (4 §), hälso- och sjukvårdsnämndens reglemente (4 §), krisledningsnämndens reglemente (4 §), miljö- och byggnämndens reglemente (6 §), patientnämndens reglemente (4 §), socialnämndens reglemente (5 §), valnämndens reglemente (4 §) och överförmyndarnämndens reglemente (4§).

Uppdraget har sålunda fullgjorts och redovisningen föreslås därmed att läggas till handlingarna.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktiges § 238, 2022-12-12 12

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-12-22

RS AU § 46 Medborgarförslag. Byta ut benämningen "tjänsteman" till det könsneutrala tjänsteperson

Ärendenummer: RS 2021/1335

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit som föreslår att Region Gotland bör byta ut benämningen tjänsteman till det könsneutrala tjänsteperson. Region Gotland har idag inga skrivregler kring språket, men språket i offentlig verksamhet ska enligt 11 § språklagen vara vårdat, enkelt och begripligt.

Bedömning

Region Gotland upprättar inte specifika språkregler, utan hänvisar till språkrådets rekommendationer. Medarbetare inom Region Gotland välkomnas att använda könsneutrala begrepp när så är rimligt och möjligt, för att nå ett inkluderande tilltal. Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att medborgarförslaget kan anses vara besvarat med denna redogörelse.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2021-09-27

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-01-24

RS AU § 47 Medborgarförslag - Utbyggnad av cykelväg från Klintehamn till Eksta/Fröjel

Ärendenummer: RS 2022/1392

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Medborgarförslaget anses besvarat.

Sammanfattning

Förslagsställaren föreslår en utbyggnad av cykelvägen mellan Visby och Klintehamn vidare till Eksta/Fröjel. Behoven av utbyggd cykelinfrastruktur är stora på Gotland. I samrådsförslaget till ny översiktsplan presenterades förslag om framtagande av cykelplaner för arbetspendling och ökad tillgänglighet i och kring flera tätorter, däribland Klintehamn, med utgångspunkt 1 mils radie från tätorten. Det omfattar större delen av förslagsställarens föreslagna sträcka.

Bedömning

Det finns stora behov av förbättrad cykelinfrastruktur på Gotland. Stora delar av det statliga vägnätet har smala eller inga vägrenar och det skapar en otrygghet för oskyddade trafikanter. Bland annat mot bakgrund av detta är cykelåtgärder prioriterade i Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur. 43 procent av planens 279 miljoner kronor över tolv år är viktiga till cykelåtgärder på statligt vägnät och ytterligare 24 procent av planmedlen är avsatta till medfinansieringsåtgärder på kommunalt vägnät, vilket bl.a. omfattar cykelåtgärder.

Regionstyrelseförvaltningen tolkar medborgarförslaget som att cykelvägen skulle löpa parallellt med väg 140 från Klintehamn genom Fröjel och till Eksta, som en förlängning av den cykelväg som idag finns längs med väg 140 mellan Visby och Klintehamn. I samrådsförslaget till ny översiktsplan ingick förslag till riktlinjer för cykel. En av riktlinjerna utgörs av framtagande av cykelplan för arbetspendling och ökad tillgänglighet i och kring Roma, Färösund, Lärbro, Slite, Klintehamn och Hemse med utgångspunkt 1 mils radie från respektive tätort. Större delen av den sträcka som förslagshållaren föreslår omfattas av denna riktlinje.

Utöver det är en strategisk cykelplan för det statliga vägnätet planerad. Arbetet ska genomföras som en så kallad åtgärdsvalsstudie, en utredning Trafikverket genomför i samverkan med Region Gotland. Framtagandet av den strategiska cykelplanen ska i den mån det är möjligt samordnas med det uppdrag regionstyrelseförvaltningen har fått att i samverkan med Trafikverket, besöksnäringsen och andra aktörer se över förutsättningarna att genomföra en studie om möjligheterna att anlägga olika typer av cykelvägar/stigar, RS 2022/1525.

Utifrån ovan beskrivning föreslår regionstyrelseförvaltningen att förslaget ska anses besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag 2022-09-29

Samrådsförslag till översiktsplan för Region Gotland

Gotlands länsplan för regional transportinfrastruktur 2022-2033

Regionstyrelsen 2022-09-28, § 271

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-23

RS AU § 48 Medborgarförslag. Översyn av tillgängligheten för rullstolsburna i Visby

Ärendenummer: RS 2022/190

Arbetsutskottets beslut

- Ärendet återremitteras.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med en beskrivning av hur Tillgänglighetsstrategin från 2016 används idag och hur processer, insatser, arbetssätt och resurser leder mot ökad tillgänglighet och enkelt avhjälpta hinder samt utreda om det finns behov av översyn av Tillgänglighetsstrategin.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit där förslagsställaren föreslår att Region Gotland ska göra en genomgripande översyn av rullstolstillgängligheten i Visby och att åtgärder vidtas. Enligt förslagsställaren är trottoarer och gatumiljön inte i tillräckligt hög grad tillgänglighetsanpassad i Visby, varken i innerstaden eller utanför ringmuren.

Region Gotland har sedan 2013, efter beslut i regionfullmäktige, en struktur byggt på FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Strukturen för dialog och samråd består av Tillgänglighetsrådet som är Region Gotlands övergripande forum för dialog med organisationerna som företräder personer med funktionsnedsättning. Rådet informeras om övergripande planering och större verksamhetsförändringar som berör personer med funktionsnedsättning. Ordförande i rådet väljs av regionstyrelsen. I strukturen finns även på nämndnivå samrådsgrupper för personer med funktionsnedsättning. På samrådsgrupperna hanteras specifika frågor kopplade till förvaltningarnas verksamheter utifrån FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning.

Tekniska nämnden samt miljö- och byggnadsnämnden har en gemensam samrådsgrupp där frågor kopplade till deras verksamhet berörs, så som exempelvis fysisk tillgänglighet i stads- och gatumiljö.

Regionstyrelseförvaltningen (tjänsteskrivelse daterad 2022-07-07) ansåg att medborgarförslaget bör kunna hanteras inom ramen för nämndens samråd, vilket tekniska nämnden har informerat om. Utifrån denna redogörelse ansågs medborgarförslaget kunna anses vara besvarat.

Regionstyrelsens arbetsutskott beslutade (2022-09-15, §195) att återremittera ärendet med motivering ”att ärendet ska remitteras internt till tekniska

nämnden för utlåtande hur man har och planerar att arbeta med tillgängligheten i Visbys innerstad framåt”.

Teknikförvaltningen har inkommit med ett yttrande där det beskrivs att förvaltningen utgår från den av Region Gotland framtagna tillgänglighetsstrategin, ”Tillgänglighetsstrategi - för en framkomlig fysisk utemiljö” (2016), vid alla investerings- och ombyggnadsprojekt som genomförs i den offentliga utomhusmiljön. Vidare påpekas att en årlig budget är avsatt på cirka 1,0-1,5 miljoner kronor för att arbeta med enkelt avhjälpna hinder, och hänvisas till samrådsgruppen där frågor om fysisk tillgänglighet i stads- och gatumiljö behandlas.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att tillgängligheten i och runt Visby är av yttersta vikt för alla människors delaktighet och lika värde. Att kunna röra sig i stads- och gatumiljö är centralt för människors delaktighet och jämlikhet. Alla människor har olika förutsättningar som i mötet med stads- och gatumiljön kan innebära hinder vilket riskerar att skapa funktionshinder.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att medborgarförslaget bör kunna hanteras inom ramen för tekniska nämndens samt miljö- och byggnämndens gemensamma samrådsgrupp.

Regionfullmäktige har delegerat ansvaret för gator och allmänna platser till tekniska nämnden (reglemente för tekniska nämnden) varför regionstyrelsen inte kan gå in i något mer specifikt ställningstagande kring medborgarförslaget.

Med denna redogörelse anses medborgarförslaget kunna vara besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Eva Nypelius (C) yrkar att ärendet återremitteras för vidare utredning.

Meit Fohlin (S) instämmer i Eva Nypelius (C) yrkande om återremiss och föreslår att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med en beskrivning av hur Tillgänglighetsstrategin från 2016 används idag och hur processer, insatser, arbetssätt och resurser leder mot ökad tillgänglighet och enkelt avhjälpna hinder samt utreda om det finns behov av översyns av Tillgänglighetsstrategin.

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) yrkande samt förslag om uppdrag till regionstyrelseförvaltningen och finner att dessa bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2022-02-09

Teknikförvaltningens remissvar daterad 2023-01-13

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2023-01-26

RS AU § 49 **Information - Status färjetrafik**

Sammanfattning

Ordförande informerar arbetsutskottet om det arbete som pågår i förhållande till aktuella färjetrafiksfrågor.

RS AU § 50 Regiondirektörens information

Ärendets behandling under mötet

Tf regiondirektör Torsten Flemming informerar om:

- Uppdelning av arbetsuppgifter mellan regiondirektör Peter Lindvall och tf regiondirektör Torsten Flemming under februari månad.
- Workshopstider för regionstyrelsens nämndmål 14 februari och 22 februari.
- Datum för bolagsdag 21 februari och bokslutsdag 24 februari.
- Information gällande ny styrmodell skall ut till alla förvaltningar.
- Efter inkommen fråga, har den medicinsktekniska avdelningen (MTA) utrett ifall det finns överbliven utrustning från hälso- och sjukvården som kan fylla ett behov i krigshärjade Ukraina. Efter genomgång har viss utrustning identifierats. Utifrån informationen gällande lasarettets utrustning föreslår arbetsutskottet att kalla till ett extra regionstyrelsesammanträde 2023-02-14 för att ta beslut i frågan om utrustningen kan skänkas.